

การบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภอ
ทองแสนขันจังหวัดอุดรดิตถ์
A Development Administration According to Gharāvāsadhammaiv of
Nampee Sub-district Administrative Organization, ThongSaen Khan
district, Uttaradit province

พระพุทธิธรรม สุทธิญาโน (อินทวงศ์)^{๑*}
ผศ.ดร.สมจิต ขอนวงศ์, ดร.สายันท์ อินันใจ^{๒**}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ ๑) เพื่อศึกษาระดับการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ ตามความคิดเห็นของประชาชน ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคข้อเสนอแนะ การบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นวิธีวิจัยแบบผสมวิธี(Mixed-Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี จำนวน๓๗๔ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ คือ ค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลหรือตัวแปรต้น และใช้สถิติทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที(t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One way anova) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (least significant different : lsd.) การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) ๗ คน เลือกแบบเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัย เครื่องมือเก็บข้อมูลได้แก่แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง (structured in depth interview) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

*นิสิตปริญญาโทรหัสประจำตัวนิสิต ๕๗๐๘๔๐๕๐๓๒หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, E-MailkAddress:l Pharuetitham@gmail.com (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,๒๕๕๘).

**อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตแพร่

ผลการวิจัย พบว่า

๑.ระดับการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอกองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.307) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นต่อระดับการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอกองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยด้านทมะ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.266) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจาคะ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.303) และด้านขันติ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.356) ส่วนด้านสัจจะ อยู่ในลำดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.307)

๒.การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอกองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอกองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอกองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓.ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอกองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ ต้องบริหารพัฒนาชุมชนด้วยความความโปร่งใส ยึดกฎระเบียบวินัย และข้อบังคับเป็นที่ตั้งโดยเคร่งครัด มีความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติต่อกันใดคนหนึ่ง และเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะมีความเสียสละต่อส่วนรวม ไม่ใช้หน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้

๔. แนวทางส่งเสริมการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอกองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ ควรสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนากับองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้

คำสำคัญ: การบริหารการพัฒนา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study A Development Administration According to Gharāvāsadhamma iv of Nampee Sub-district Administrative Organization, Thong Saen Khan district, Uttaradit province in the public perspective, 2) to study and compare the public opinions towards A Development Administration According to Gharāvāsadhamma iv of Nampee Sub-district Administrative Organization, Thong Saen Khan district, Uttaradit province 3) to study problems, obstacles, and suggestions of A Development Administration According to Gharāvāsadhamma iv of Nampee Sub-district Administrative Organization, Thong Saen Khan district, Uttaradit province 4) to study guidelines for A Development Administration According to Gharāvāsadhamma iv of

Nampee Sub-district Administrative Organization, Thong Saen Khan district, Uttaradit province.

This research was mixed-method research (combined quantitative and qualitative research). Quantitative data were collected through the questionnaire. The sample consisted of 374 local people within the area of NampeeSubdistrict Administration Organization. Data were analyzed by statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation to describe personal characteristics or independent variable. Hypothesis testing was conducted by using t-test and F-test analysis, ANOVA (one-way anova). A pair of means was compared by using Least Significant difference (LSD).

In part of qualitative research, 7 informants were identified and purposively selected from a panel of experts whose qualifications meet the content of the research. The research instruments included structured in depth interview and face-to-face in depth interview. Data were analyzed through descriptive interpretation.

The results of this research showed that:

1. Overall the sample had high level of opinions towards Gharāṇāsadhamma based development administration of Nampee SAO, ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.317). By considering each aspect, Thama had the highest mean score ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.266). It was followed by Chakha ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.333), and Khanti ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = 0.356). Satcha had the lowest mean score ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 0.373).

2. With hypothesis testing, the comparison of the sample's opinion towards Gharāṇāsadhamma based development administration of Nampee SAO, classified by personnel factors showed as follows. The sample with differences in gender, age, occupation, and monthly income had indifferent level of opinion towards Gharāṇāsadhamma based development administration of Nampee SAO. The sample with differences in education level had different level of opinion towards Gharāṇāsadhamma based development administration of Nampee SAO with statistical significance level of 0.01, thus accepting the hypothesis.

3. Results of studying problems, obstacles and suggestions regarding to Gharāṇāsadhamma based development administration of Nampee SAO showed that: development administration requires transparency, strictly disciplinary rules and regulation, equality, and no discrimination. Besides, officers should perform their duties with diligence and sacrifice to the public for common interest.

4. The suggestions of this study are personnel should be encouraged to acquire knowledge and ability to solve the problems for the public. The public should receive an opportunity to participate in development administration of Nampee SAO.

Keyword: Development Administration

๑.บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลหรือ อบต.เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยวิวัฒนาการมาจากสภาตำบล เหตุที่มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นมานั้นเนื่องจากรัฐมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากขึ้นจึงได้ดำเนินการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับ "สภาตำบล" ที่มีอยู่เดิมใหม่และได้มีการประกาศให้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยมีการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่เรียกว่า "องค์การบริหารส่วนตำบล" และได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้มาจนถึงปัจจุบัน^๓

ถึงแม้ว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่โดยมีกฎหมายรองรับ มีการกำหนดวิธีการแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะให้ท้องถิ่นสามารถพัฒนาได้ด้วยตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลถือว่า เป็นที่แพร่หลายและเป็นที่รู้จักของประชาชนมากที่สุด ในบรรดาารูปแบบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมย่อมมีส่วนส่งเสริมความเจริญมั่นคงแก่ ท้องถิ่นและส่วนรวมของประเทศในที่สุด แต่จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานดังกล่าวกลับมีปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาการเอาใจใส่ในการบริการประชาชนด้วยความความซื่อสัตย์จริงใจความร่วมมือดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ องค์กรการบริหารส่วนตำบลจะบริหารงานให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้นั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือและเสียสละในการทำงานอย่างจริงจังทุ่มเทของบุคลากรในองค์กร ความร่วมมือดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ สาเหตุประการหนึ่งคือความพึงพอใจและลักษณะนิสัยใจในการทำงานของบุคลากรภายในองค์กรหลายระดับทั้งผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานในการปฏิบัติงานดังกล่าวมีปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านจิตใจที่แตกต่างกันซึ่งส่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรแตกต่างกันไปด้วยจึงทำให้ต้องอาศัยหลักธรรมสำหรับใช้ประกอบในการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้สามารถบรรลุเป้าหมายและมีความสุขจากการปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ ที่ยึดหลักธรรมนั้นย่อมส่งผลดีต่อผู้ปฏิบัติและผู้รับผลประโยชน์คือพนักงาน และประชาชน โดยเฉพาะหลักฆราวาสธรรมเป็นข้อปฏิบัติในการทุกอย่างโดยเหมาะสมเช่นในทางการปกครองทางการศึกษาทางสังคมเป็นต้นเพื่อให้เกิดความสุขความเจริญเหมาะสมแก่สภาวะการณ์ ที่เกี่ยวข้องโดยที่จะให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปกครองในทางเกื้อกูลในทางก่อให้เกิดสุขเรียกสั้นๆด้วยคำในปัจจุบันว่าเพื่อความสุขความเจริญนอกจากนี้ยังเป็นหลักธรรมที่นำไปปฏิบัติได้ตลอดไปทุกกาลสมัยฉะนั้นหลักฆราวาสธรรมจึงเน้นความสำคัญของผู้นำหรือนั่นที่ตัวผู้นำว่าจะต้องมีคุณสมบัติหรือมีคุณธรรมอะไรบ้างจึงจะนำประเทศชาติไปสู่ความร่มเย็นเป็นสุขโดยบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีหลักฆราวาสธรรมในการบริการประชาชนหลักฆราวาสธรรม คือ คำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงนำมาเผยแผ่สั่งสอนบุคคลทั่วไป ซึ่งหลักฆราวาสธรรมในพระพุทธศาสนามีเป็นจำนวนมากครอบคลุมตั้งแต่เรื่องพื้นฐานในการดำเนินชีวิตจนกระทั่งถึงเรื่อง

^๓ปรีดี โชติช่วง, การวิเคราะห์สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.), กรุงเทพมหานคร: กองฝึกอบรมกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, (๒๕๕๖) หน้า๔.

สูงสุดที่เป็นจุดหมายของพุทธศาสนา คือ นิพพาน^๕ ฆราวาสธรรมทุกเรื่องล้วนแต่มีคุณค่าต่อชีวิตและสังคมทั้งสิ้นเช่นทำให้เกิดความสุข ความเจริญ แก่ผู้ปฏิบัติเกิดความสงบเรียบร้อยแก่สังคม ที่มีส่วนสำคัญช่วยให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประสบความสำเร็จ และเป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของเราทั้งหลายให้เกิดความสามัคคีปรองดอง เกิดความรักใคร่กลมเกลียวต่อกัน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่น่าพาความผาสุกมาสู่สังคม ในโลกใบนี้ มีผู้คนอยู่ร่วมกันมากมาย ต่างคนต่างความคิดต่างคนต่างอุดมการณ์มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน แต่ทั้งนี้ หากทุกคน มีความเมตตาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และให้อภัยต่อกันแล้วไซ้ความสุข ความสงบ ความสามัคคี ก็จะเกิดขึ้นในสังคม^๕

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะนำหลักฆราวาสธรรมมาใช้ในการศึกษาการบริหารการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี เพื่อเสริมสร้างให้ผู้บริหารและบุคลากร นำหลักฆราวาสธรรมมาประยุกต์ใช้ สำหรับการบริหารและพัฒนาองค์กรรวมไปถึงการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑ เพื่อศึกษาระดับการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของประชาชน

๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาตามฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี

๓ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคข้อเสนอแนะการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี

๔ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการพัฒนาตามหลักฆราวาสธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ จำนวน ๓๗๔ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลหรือตัวแปรต้น และใช้สถิติทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที(t-test) และทดสอบค่าเอฟ(F-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One way anova) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (least significant different : lsd.)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) ๗ คน เลือกแบบเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัย เครื่องมือเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง (structured in depth interview) เก็บข้อมูล

^๕ พระธรรมโกศาจารย์(ประยูรธมฺมจิตฺโต), พุทธวิธีการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๓๙.

^๕ พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต), ภาวะผู้นำ, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, ๒๕๔๖), หน้า ๔.

ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

๔. สรุปผลการวิจัย

๑. ระดับการบริหารการพัฒนาตามหลักธรรมาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอนาทม แสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นต่อระดับการบริหารการพัฒนาตามหลักธรรมาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอนาทม แสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยด้านทมะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจาคะและด้านส่วนด้านสัจจะ อยู่ในลำดับน้อยที่สุด

๒. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาตามหลักธรรมาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอนาทม แสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการพัฒนาตามหลักธรรมาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอนาทม แสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการพัฒนาตามหลักธรรมาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอนาทม แสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาตามหลักธรรมาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอนาทม แสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ ต้องบริหารพัฒนาชุมชนด้วยความความโปร่งใส ยึดกฎระเบียบวินัย และข้อบังคับเป็นที่ตั้งโดยเคร่งครัด มีความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติต่อคนใดคนหนึ่ง และเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะมีความเสียสละต่อส่วนรวม ไม่ใช้หน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้

๔. แนวทางส่งเสริมการบริหารการพัฒนาตามหลักธรรมาธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอนาทม แสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ ควรสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลน้ำพี้

๕. ข้อเสนอแนะการวิจัย

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ ควรยึดหลักธรรมาธรรมมาใช้ในการบริหารพัฒนาชุมชนสร้างนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ ควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ เพื่อปลูกฝัง ซึมซับความมีคุณธรรมภายในจิตใจ และยึดมั่นในอุดมการณ์ รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา

๓. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านของการมีคุณธรรมจริยธรรมโดยการนำหลักธรรมาธรรมมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำไปเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนและเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ

๔.องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี ควรปลูกฝังให้ประชาชนได้ประพฤติปฏิบัติตนตามหลัก
หลักฆราวาสธรรมในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันทั้งในครอบครัว และชุมชน

๖. บรรณานุกรม

ปรีดี โชติช่วง. การวิเคราะห์สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.).กรุงเทพมหานคร: กอง
ฝึกอบรมกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๕๖.

พระธรรมโกศาจารย์(ประยูรธมฺมจิตฺโต). พุทธวิธีการบริหาร.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,๒๕๔๙.

พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต). ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร:สุภาพใจ.๒๕๔๖.

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี. สถิติจำนวนประชากรปี ๒๕๕๗. [ออนไลน์].แหล่งที่มา:
[http://www.namphi.go.th/\[๑๕ มี.ค ๒๕๕๗\]](http://www.namphi.go.th/[๑๕ มี.ค ๒๕๕๗]).